

Sygn. akt VIII U 1013/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2021 r. w Gliwicach

sprawy M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 czerwca 2021 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że stwierdza, iż ubezpieczony w okresie od 1 września 2007 roku do 31 maja 2012 roku nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako duchowny.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1013/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 czerwca 2021r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. D. jako duchowny podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 25 czerwca 2005r. do 31 sierpnia 2005r. oraz od 1 września 2007r. do 31 maja 2012r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że M. D. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom jak w decyzji, w szczególności w odniesieniu do drugiego z wymienionych okresów, jako duchowny z mocy art.6 ust.1 pkt 10, art.12 ust.1, art.13 pkt 10 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2021r., poz.423), gdy do stanu świeckiego został przeniesiony 24 sierpnia 2017r.

W odwołaniu od decyzji M. D. domagał się jej uchylenia w części obejmującej okres od 1 września 2007r. do 31 maja 2012r.

W uzasadnieniu odwołujący zarzucił, że organ rentowy nie uwzględnił w zaskarżonej decyzji realiów związanych z zaprzestaniem pełnienia obowiązków kapłańskich w Kościele (...) i porzuceniem kapłaństwa, co nastąpiło 1 września 2007r. i zostało potwierdzone pismem B. (...) z 31 sierpnia 2007r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w skarżonej decyzji. Organ rentowy wniósł także o zasądzenie od odwołującego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący M. D. w latach 1998 – 2004 uczęszczał do Wyższego M. Seminarium Duchownego w O. i w 2004r. przyjął święcenia kapłańskie. Następnie przez trzy lata pracował jako wikariusz w parafii (...) Wspomożenia Wiernych w G. – S.. Odwołujący podjął decyzję o porzuceniu kapłaństwa i zaprzestaniu bycia duchownym. Decyzję swoją zakomunikował B. (...). Dekretami B. (...) J. W. z 27 sierpnia 2007r. nr (...) i 31 sierpnia 2007r. nr (...) odwołującemu udzielone zostały kolejno kara kanonicznego upomnienia i następnie kara suspensy obejmująca zakaz wykonywania wszelkich aktów władzy święceń i rządzenia, a także zakaz noszenia stroju duchownego. Następnie pismem B. (...) J. W. z 31 sierpnia 2007r. odwołujący został poinformowany, że z dniem 1 września 2007r. przestał pełnić obowiązki kapłańskie w Kościele (...). Od 1 września 2007r. odwołujący faktycznie przestał pełnić obowiązki duszpasterskie i przestał podlegać B. (...). Rozpoczął życie jako osoba świecka. Z ww. datą odwołujący zmienił miejsce zamieszkania, wyprowadził się z plebanii w G.-S., zarejestrował się w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna: decyzją Prezydenta Miasta B. z 13 września 2007r. ubezpieczony został uznany za osobę bezrobotną z dniem 5 września 2007r. i przyznany mu został zasiłek dla bezrobotnych od 13 września 2007r. a kolejną decyzją z 20 września 2007r. orzeczono o utracie przez odwołującego statusu osoby bezrobotnej z dniem 20 września 2007r. Następnie odwołujący rozpoczął przygotowania do pracy w liniach lotniczych R.. Uczestniczył w kursie organizowanym przez R. we W. i wyjechał z Polski w dniu 5 listopada 2007r. Od tej pory aż do 31 grudnia 2019r. cały czas pracował za granicą: od 8 listopada 2007r. do 31 maja 2009r. w (...) Ltd. z siedzibą w R., H. D., Republika Irlandii i od 1 czerwca 2009r. do 31 grudnia 2019r. w (...) Ltd./ (...) z siedzibą w S., H. D., Republika Irlandii.

W 2014r. odwołujący wstąpił w związek małżeński a do stanu świeckiego został przeniesiony w dniu 24 sierpnia 2017r. reskryptem B. Rzymskiego o dyspensie papieskiej od celibatu kapłańskiego i zwolnienia ze stanu duchownego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego, decyzji Prezydenta Miasta B. z 13 i 20 września 2007r., deklaracji zgłoszeniowych (k.9-11 akt), dekretów B. (...) nr (...) i nr (...) (k.68-69 akt), dokumentów dotyczących pracy ubezpieczonego za granicą (k.12, 58 akt), wiarygodnych, bo rzeczowych, logicznych, korespondujących ze zgromadzoną dokumentacją zeznań odwołującego (protokół elektroniczny z rozprawy z 29 października 2021r. czas 00:06:52 – 00:20:37) jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. D. zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia czy odwołujący M. D. w okresie spornym od 1 września 2007r. do 31 maja 2012r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom jako osoba duchowna.

Stosownie do art.6 ust.1 pkt 10, art.9 ust.1 i 2, art.12 ust.1 i art.13 pkt 10 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. 2021r., poz.423), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: duchowni – od dnia przyjęcia do stanu duchownego do dnia wystąpienia z tego stanu, a w przypadku alumnów seminariów duchownych, nowicjuszy, postulantów i juniorystów – od dnia ukończenia 25 lat.

Przepisy ustawy systemowej nie definiują, co należy rozumieć pod pojęciem

„wystąpienia ze stanu duchownego”. Sąd podziela stanowisko odwołującego, że pod tym pojęciem należy rozumieć także porzucenie stanu duchownego, kiedy osoba taka faktycznie przestaje już sprawować jakiegokolwiek funkcje kapłańskie, bez względu na to kiedy osoba taka została przeniesiona w stan świecki. Sąd zwraca uwagę, że również organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wskazał, że wystąpienie ze stanu duchownego następuje nie tylko przez stwierdzenie nieważności święceń kapłańskich wyrokiem sądu lub dekretem administracyjnym (kanony 17408-1712 Kodeksu prawa kanonicznego), karne wydalenie ze stanu duchownego i reskrypty Stolicy Apostolskiej, ale także przez porzucenie stanu duchownego. Także członkowie zakonów nie podlegają ubezpieczeniu po porzuceniu życia we wspólnocie (indult odejścia, wydalenie). W takich wypadkach należy brać pod uwagę stan faktyczny, a nie prawny wynikający z Kodeksu prawa kanonicznego i uznawać za duchownego osobę niewykonyującą już funkcji kapłańskich, która pozostaje w stosunku podporządkowania władzy kościelnej, jeżeli fakt taki zostanie przez tę władzę potwierdzony (P. Stanis: Ubezpieczenia społeczne duchownych, Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz pod red. Beaty Gudowskiej, Jolanty Strusińskiej – Żukowskiej).

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego, a mianowicie z wiarygodnych zeznań odwołującego oraz ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynika w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, że odwołujący M. D. porzucił stan kapłański

co skutkowało nałożeniem na niego kary upomnienia w dniu 27 sierpnia 2007r.

i następnie kary suspensy w dniu 31 sierpnia 2007r. obejmującej zakaz wykonywania wszelkich aktów władzy święceń i rządzenia, a także zakaz noszenia stroju duchownego.

Od dnia 1 września 2007r. odwołujący miał zatem zakaz pełnienia jakiegokolwiek funkcji kapłańskich i faktycznie od tej daty zaprzestał funkcje takie pełnić, a rozpoczął życie jako osoba świecka - wyprowadził się z mieszkania na plebanii przy parafii(...) w G.-S., zarejestrował się jako osoba bezrobotna, następnie po krótkim przeszkoleniu podjął zatrudnienie na terenie Irlandii, w 2014r. zawarł związek małżeński - mimo że formalnie do stanu świeckiego został przeniesiony dopiero z dniem 24 sierpnia 2017r. reskryptem B. Rzymskiego.

W takiej sytuacji rację ma odwołujący, że od 1 września 2007r. do 31 maja 2012r., wobec porzucenia przez niego stanu kapłańskiego, brak jest podstaw do objęcia

go obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi jako osoby duchownej.

W konsekwencji powyższego stanowiska Sąd na podstawie art.477(14)§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że stwierdził, iż ubezpieczony w okresie od 1 września 2007r. do 31 maja 2012r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako duchowny.

(-) sędzia Grażyna Łazowska